

25 Ocak 1933

Sayı: 2313

**Anadolu sahilleri ile Meis Adası arasındaki ada ve adacıkların ve
Bodrum körfezi karşısındaki adanın ciheti aidiyeti hakkında
İtalya Hükümetiyle aktolunan İtilâfname**

Hariciye Vekili ve İzmir Mebusu Dr. Tevfik Rüstü Beyefendi tarafından temsil edilen Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti bir taraftan,

Ve

Türkiye'de Büyük Elçi ve Fevkalâde Murahhas Baron Pompeo Aloisi tarafından temsil edilen İtalya Kralılık Hükümeti diğer taraftan,

Aralarında teyemmünlen mevcut samimi dostluk münasebetlerini idame ve daha ziyade takviye etmek arzusu ile mütehassıs olarak Anadolu sahilleriyle Kastellorizo adası arasındaki adacıklar ve Kara Ada üzerindeki hâkimiyet hususunda Türkiye ile İtalya arasında zuhur eden ihtilâfı doğrudan doğruya halletmek suretiyle izale etmeye ve Lozan Muahedenamesinin olbaptaki ahkâmının tefsiri neticesinde, ciheti aidiyeti aralarında bir ihtilâf mevzuu teşkil etmiş bulunan mezkûr adacıkları ihata eden kara sularının tahdidine tevessül etmeğe karar vermişlerdir.

Zirde vazîülünza murahhaslar usulüne muvafık görülen salâhiyetnamelerini ibraz ettikten sonra aşağıdaki noktalarda mutabık kalmışlardır:

MADDE 1

İtalya Hükümeti aşağıda zikredilen adacıklar üzerinde Türkiye'nin hâkimiyetini tanır:

Volo (Çatal-ada), Ochendra (Uvendire), Fournachia (Furnakya), Kato Volo (Katavolo), Prasoudi (Prasudi) (Katavolo adasının cenubu şarkisinde), Tchatalota, Pighi, Nissi-Tis Pighi, Recif Agriceliat Prousseclisse (Kaya), Pano Makri, Kato Makri (Kayalıklar dâhil), Marathi, Roccie Voutzakı (Rocci Vutchaki), Dacia (Dasya), Nissi-Tis - Dacia, Prassoudi (Dasya'nın şimalinde), Alimentarya (Alimentaria), Caravola (Karavola.)

MADDE 2

Bodrum Körfezinde kâin Kara Ada kezaîk Türkiye'ye ait olacaktır.

MADDE 3

Buna mukabil Türkiye Hükümeti merkezi, Kastellorizo Şehri kilisesinin kubbesi ve mısır kutru bu merkez ile San Stephano burunu (Pointe du vent) arasındaki mesafe olan bir daire ile çevrilecek muntaka dâhilinde kâin adacıklar yani: Psoradia, Polyphados, St. Georges (cenupta St. Georges, şimalde Agrielala tesmiye edilen ve 236 numaralı İngiliz haritasında gösterilen iki ada):

Psomi (Strongylo, 236 numaralı İngiliz haritası), Cutsumbora (Kutsumboras) (Kayalıklar), Mavro Poinaki (Mavro Poinachi), Mavro Poinis (Mavro Poini) adacıkları üzerinde İtalya hâkimiyetini tanır.

Yukarda zikredilen daire içinde bulunan bu adacıklardan maada St. Georges (Rho), Dragonera, Ross ve Hypsil (Stronghyll) adacıkları da keza İtalyaya ait olacaktır.

MADDE 4

Şurası mükarrerdur ki İşbu Mukavelenamede tarif edilen tahdidi meyah hattının iki tarafında bulunan bütün ada ve bütün adacıklar ve kayalıklar, isimleri orada zikredilmiş olsun veya olmasın, bu ada, adacık ve kayalıkların kâin olduğu muntakanın kendi hâkimiyeti altında bulunduğu Devlete aittir.

MADDE 5

Yüksek Akıd Taraflar kara sularının tahdidini bervechiâti tesbit etmekte keza mutabık kalmışlardır:

Şarkta :

San Stephano ((Pointe du vent) burnu ile Gata burnunun yarı mesafesindeki bir noktadan;

Oradan, hattı müstakim olarak, Psomi ve Proussecliss ((Prusecl) nin yarı mesafesindeki bir noktaya;

Bu noktadan, hattı müstakim olarak, Mavro - Poinis ve Proussescliss'in yarı mesafesinde bulunan bir noktaya;

Bu noktadan, hattı müstakim olarak, Niphtis burnu ile Proussecliss kayasının yarı mesafesinde bulunan bir noktaya;

Bu son noktadan, hattı müstakim olarak, Hypsil ((Stronghyll) adasının şimali şarkî sahiliyle Nissi - Tis - Dacia adasının cenubu garbî sahilinin yarı mesafesinde bulunan bir noktaya;

Bu noktadan, hattı müstakim olarak Tugh burnunun üç mil cenubunda bulunan bir noktaya.

Cenupta :

Bu son noktadan hat, Hypsil adasının cenup burnunun üç mil cenubunda bulunan bir noktaya kadar imtidat ile, münakaşaya dâhil bulunmayan, hududu bahri ile birleşir.

Şimalde :

Hat, San Stephano ((Pointe du vent) burnu ile Gata burnunun yarı mesafesinde bulunan noktadan, hattı müstakim olarak, San Stephano (Pointe du vent) burnu ile Vathy burnunun yarı mesafesinde bulunan bir noktaya gider

Bu noktadan, hattı müstakim olarak, Limenari burnu ile voutzaki kayaları (Rocci Vutchaki) nin yarı mesafesinde bulunan bir noktaya,

Bu son noktadan Dragonera adasıyla Voutzaki kayalarının (Rocci Vutchaki) yarı mesafesinde bulunan bir noktaya;

Bu son noktadan hat, St. Georges (Rho) adasının şimali şarkî noktası ile ada noktasının şimalindeki Anadolu sahilinin en yakın noktasının yarı mesafesinde bulunan bir noktaya kadar şimala geçer;

Bu noktadan Prassoudi ile St. Georges (Rho) adasının cenubu garbî noktası arasındaki mesafenin ortasında bulunan bir noktaya;

Bu son noktadan hat, dahili münakaşa olmayan hudut ile birleşmek üzere müstakim olarak, Volo adasının üç mil cenubunda bulunan bir noktaya vasıl olur.

Yüksek Akıdlar Tarafından, iki tarafında bulunan adaların ve adacıkların ciheti aldiyetini tâyin maksadile, işbu maddede tarif edilmiş olduğu veçhile tesbit edilmiş bulunan hattı hudut, Şarkta Tugh burnu cenubundan üç mil mesafede bulunan bir noktada ve garpta Volo adasının cenubundan üç mil mesafede bulunan bir noktada Türkiye ile İtalya arasında asla münakaşaya dâhil bulunmayan umumî hududu bahri ile birleşir.

Madde 6

Yukarda zikredilen mahallerin isimleri (624) numaralı İtalyan, (5551) numaralı Fransız, (236) numaralı İngiliz haritalarından alınmıştır.

Yüksek Akıd Taraflar, işbu itilâfnamenin metni ile ona merbut haritalar arasında mutabakatsızlık hudusunda metnin muteber olacağına mütefiktiler.

MADDE 7

İşbu itilâfname tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün mertebe süratle Roma'da teati olunacaktır.

İtilâfname tasdiknamelerin teatisinden 15 gün sonra mer'iyet mevkiine girecektir.

Bunu tasdiklan Yüksek Akıd Tarafların murahhasları işbu itilâfnameyi imza ve mühürleriyle tahtim eylemişlerdir.

Ankara'da 4 Kânunusani 1932 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Dr. Tevfik Rüştü

Aloisi